

10. LEKCIA: TAJNÝ PREPAD

Základný verš: 1 Pet 2,17

Kľúčový text: 1 Sam 24

Odkazy: PP 501-511

Metodické ciele: naučiť žiakov

Vedieť – preukazovať úctu a rešpekt všetkým ľuďom

Cítiť – túžbu byť zdvorilý, dokonca aj k tým, ktorí sa k nim nesprávajú pekne

Odpovedať – rozhodnúť sa preukazovať každému úctu a rešpekt

Kľúčová myšlienka: Bez ohľadu na to, ako sa iní ľudia správajú k nám, my im máme preukazovať úctu a rešpekt.

Príprava na vyučovanie

Stručný priezrek lekcie

Saul so svojimi mužmi prenasleduje Dávida. Je rozhodnutý zabiť ho a zničiť tak možného konkurenta o trón. Dávid chce kráľovi uniknúť, preto uteká z jedného miesta na druhé a skrýva sa. Jedného dňa Saul prichádza do jaskyne, kde je ukrytý Dávid. Jeho muži nahovárajú Dávida, aby Saula zabil. Dávid to nechce urobiť, ale odreže kus látky zo Saulovho pláštá. Potom sa v ňom však začne ozývať svedomie. Vyjde z jaskyne za Saulom a rozpráva sa s ním. Je zrejme, že Dávid nechce Saulovi ublížiť. Saul si uvedomuje, že Dávid sa zachoval spravodlivejšie ako on. Dávid mu sľubuje, že k jeho potomkom bude milosrdný.

Táto lekcia je o spoločenstve

Pretože Boh nesmierne miluje všetky svoje deti, máme sa k iným správať úctivo a ohľaduplne; pritom nezáleží na tom, ako sa oni správajú k nám.

Obsah a časový harmonogram preberanej lekcie

	Časť lekcie	Čas	Aktivity	Potrebné pomôcky
	Privítanie			
1	Aktivity	10-15	A. Neprijemné stretnutie B. Ako zareaguješ?	Kartička s menami, klobúk alebo vedierko Časť odevu, noviny, značkovač, Biblia
*	Modlitby a chvály	10-15	Zaraď vo vhodnej chvíli	
2	Biblická lekcia	15-20	Predstavenie príbehu Výklad príbehu Štúdium Biblie	Scenár Veľký papier, potreby na kreslenie Biblia
3	Aplikácia lekcie	10-15	Scenár	
4	Ako to odovzdať ďalej	10-15	Kruh odovzdania	Rolka krepového papiera (alebo povrázku, bavlnky)

Doplňujúce informácie pre učiteľa

„Dávidove láskavé správanie a hlboký cit pre spravodlivosť mu zabránili Saula nenávidieť, kritizovať ho pred druhými a pri každej vhodnej príležitosti naňho útočiť. Dávidovi nebol vlastný pocit, ktorý nazývame spravodlivý hnev za to, ako sa s ním nakladalo. Pokiaľ ide o Saulov postoj voči nemu, Dávid to prenechal Bohu. Veril, že Boh to všetko zariadi najlepšie. Dôveroval, že Boh je s ním, a v srdci ľutoval kráľa Saula. Keby sa Saul pokoril pred Bohom a pochoval svoje sebeckto, nikto by nebol šťastnejší ako Dávid. Pravdepodobne si úprimne priať, aby mal Saul rovnaké spoločenstvo s Bohom, aké prežíval on. Jeho úcta voči Saulovi nebola formálna. Úctivo sa sklonil pred kráľovským úradom a mužom, ktorý ho zastával.“ (2BC 569.570)

Priebeh vyučovacej hodiny

Privítanie

Ako obvyčajne, privítaj žiakov pri dverách. Spýtaj sa ich na zážitky z minulého týždňa, kto si urobil zoznam cieľov alebo napísal list niektorému svojmu kamarátovi.

1. Úvodná hra (vyber najvhodnejšiu)

A. Neprijemné stretnutie

Potrebuješ: klobúk alebo vedierko, kartičky s menami

Každú z nasledujúcich situácií napíš na jednu kartičku a vlož ju do klobúka. Dvaja žiaci vyjdú dopredu. Jeden z dvojice si vytiahne meno z klobúka a snaží sa túto postavu napodobniť – zahrať. Druhý bude hrať, ako by zareagoval, keby sa s danou osobou stretol v danej situácii.

a) Prezident (predseda vlády, vedúci)

Vybrali ťa, aby si ho požiadal o finančný príspevok na záchranu ohrozeného druhu zvierat.

b) Policajt

Chytil ťa, keď si nebezpečne prechádzal cez frekventovanú cestu vo vašom meste na červenú. Pokynom ťa volá k sebe a chce sa s tebou porozprávať.

c) Tvoja sestra

Práve zistila, že neurobila test na vodičák. Ešte pred niekoľkými dňami sa chválila, ako dobre vie jazdiť.

d) Tvoj kazateľ

S kamarátom Jurkom si neskoro večer v centre mesta. Nejakí chlapci vám zadarmo ponúkajú „vzorky“ drog. Zrazu okolo vás prechádza váš kazateľ.

e) Tvoj otec

Včera si si vzal kladivo z jeho dielne a zlomila sa ti násada. Kladivo si vrátil späť a zabudol si mu to povedať. Práve to zistil.

Hodnotenie pomocou otázok

- O aký typ vzťahov tu šlo? Vyžadoval jeden vzťah viac úcty ako druhý? Prečo áno, prečo nie? Spolu si prečítajte 1 Pet 2,17.
- Voči komu sa máme správať úctivo? (voči každému)
- Myslíte si, že situácia sa zmení, ak sa aj iní správajú voči nám úctivo? (nech žiaci vyjadria svoj názor)

Kľúčová myšlienka tohto týždňa je:

Bez ohľadu na to, ako sa iní ľudia správajú k nám, my im máme preukazovať úctu a rešpekt.

B. Ako zareaguješ?

Potrebuješ: 5 hárkov papiera (i novinového), značkovač, odev na označenie osôb, Biblia

Prines rôzne druhy odevov, aby si označil 5 rôznych typov ľudí. Vyber si napr. nevesta – závoj alebo kytica, automechanik – montérky alebo špinavá čiapka, futbalista – dres alebo tričko, bezdomovec – starý kabát a nákupná igelitka, mladá mamička – bábika alebo detské potreby, obchodník – sako alebo kožená taška. (Môžeš si vybrať aj iné typy ľudí a profesie.)

Urči tieto úlohy piatim žiakom. V krátkosti im vysvetli, aká je ich zodpovednosť, úloha, prednosť atď.

Päť veľkých hárkov papiera označ číslami 1 až 5. Pri čísle 1 napiš – celkom nesúhlasím; pri čísle 5 – celkom súhlasím. Čísla 2,3,4 sú stupnicou medzi tým.

Papiere polož na podlahu v poradí 1 – 5.

Žiakom vysvetli: Keď vám budem dávať otázky, postavíte sa na papier, ktorý sa podľa vás čo najviac približuje vašej odpovedi. Popros žiakov, aby naozaj pravdivo odpovedali podľa svojho názoru a nie podľa toho, ako by mali!

Vyber 3 postavy, ktoré majú zvláštnu úlohu a označenie (napr. nevesta, bezdomovec, maliar).

Postavia sa spolu s tebou pred ostatných. Požiadať ich, aby svoju rolu zahrali, keď o nej budeš hovoriť.

Teraz predstav nasledujúce situácie. Žiaci sa postavia na papiere, ktoré vyjadrujú ich názory a postoje.

Situácia:

a) Došiel vám benzín. Bezdomovec obehuje okolo vás a ponúka vám pomoc. Potešilo vás to? (Žiaci sa podľa svojho súhlasu alebo nesúhlasu postavia na označený papier. Každý skupiny sa spýtaj, prečo sa rozhodli práve pre takúto odpoveď. Podobne postupuj aj v ďalších situáciách.)

b) Došiel vám benzín. Ide okolo nevesta a ponúka vám pomoc. Máte z toho radosť?

c) Došiel vám benzín. Práve ide okolo maliar a ponúka vám pomoc. Máte z toho radosť?

d) Na zvláštnu školskú oslavu si máte niekoho priviesť. Privediete si obchodníka? (Ak vám to čas dovolí, vymyslíte si ďalšie situácie, ktoré budú pre žiakov zaujímavé.)

Hodnotenie pomocou otázok

- Na základe čoho ste odpovedali? Vážite si niekoho viac? Preukazujete im viac úcty?
- Prečítajme si verš Fil 2,3 (nahlas)
- Ako tento verš súvisí s 1 Pet 2,17? (Veď žiakov k záveru, že ku každému človeku sa máme správať úctivo bez ohľadu na jeho spoločenské a iné postavenie a dokonca i bez ohľadu na to, ako sa predtým správal on k nám.)

Bez ohľadu na to, ako sa iní ľudia správajú k nám, my im máme preukazovať úctu a rešpekt.

* Modlitby a chvály

Spoločenstvo

Povedz vhodné zážitky žiakov z minulého týždňa, prípadne nejaký postreh z ich štúdia Biblie. Spomeň významné udalosti (narodeniny atď.). Všetkých srdečne privítaj.

Piesne

Zaspievajte si pieseň, ktorú ste už dlho nespievali.

Modlitba

Proste Boha, aby vám pomohol realizovať myšlienky tejto lekcie, aby ste boli dobrými kamarátmi a mali navzájom medzi sebou pekné vzťahy.

2. Biblická časť lekcie

Predstavenie biblického príbehu

Rozdaj žiakom čím skôr, aby sa mohli pripraviť.

Dávid: Ahojte! Dnes bolo celkom fajn.

Ivan: Dnes zase padal sneh. Už sa neviem dočkať leta.

Peter: Čau, Dávid! Vyzeráš akýsi šťastný.

Ivan: Naozaj. Darilo sa ti?

Dávid: Dnes je toho tak veľa... Samé dobré veci. V škole sa mi celkom darilo. Vonku je krásne počasie. A čo ty, Ivan?

Ivan: Vieš, môj riaditeľ... Akosi si s ním nerozumiem.

Peter: Ani ja si nerozumiem s naším riaditeľom.

- Ivan: Myslím si, že by mal byť voči nám trochu miernejší. Mama však hovorí, že aj napriek tomu by som sa mal k nemu správať úctivo.
- Dávid: To je ťažké. Ja si myslím, že rešpekt a úctu by si ľudia mali zaslúžiť... K ľuďom by sme sa mali správať tak, ako sa oni správajú k nám.
- Ivan: Presne tak! To som chcel povedať. Mama mi však čítala nejaké verše z Biblie. Myslím, že to bolo v 1 Petrovej o úcte voči kráľovi.
- Peter: Čo ma s tým kráľ spoločné?
- Ivan: Peter, ide tu asi o všeobecne platné zlaté pravidlo. Pamätáš si? „Rob druhým to...“
- Peter: „...čo chceš, aby oni robili tebe.“ To je však v rozpore s Dávidovou teóriou.
- Dávid: Tiež si to myslím. Asi by sme sa naozaj mali k druhým správať tak, ako chceme, aby sa oni správali k nám – a nie tak, ako si to zaslúžia.
- Peter: Dobré, len neviem, či by to malo platiť aj v prípade mojej sestry... hi,hi.
- Dávid: Alebo v prípade môjho brata...
- Ivan: Myslím si, že mama mi chcela povedať, že kresťania by sa mali k druhým správať úctivo bez ohľadu na to, ako sa oni správajú k nám.
- Peter: Platí to aj o sestre?
- Ivan: Dokonca aj o riaditeľovi.

Výklad biblického príbehu

Potrebuješ: veľký baliaci papier, kresliace potreby

Naša dnešná lekcija je o kráľovi, ktorému sa dostalo úcty napriek tomu, že si ju vôbec nezaslúžil.

Rozdeľ žiakov do malých skupín (po troch, štyroch). Každý skupine daj veľký papier, prilep ho na stenu alebo polož na podlahu. Vysvetli im, že teraz predstavujú primitívnych ľudí, ktorí žijú niekde v jaskyni a svoje zážitky zapisujú kreslenou formou na steny jaskyne. (Môžeš im nejaký taký obrázok ukázať, ak nájdeš v knihách.) Teraz si prečítajte príbeh z 1 Sam 24. Po skončení každej scény sa zastavte, aby skupiny mali možnosť načrtnúť danú scénu.

Nahlas čítaj:

1. verš 1-3
2. verš 4
3. verš 5-7
4. verš 8-15
5. verš 16-21
6. verš 22

Po skončení daj skupinám možnosť ukázať si navzájom svoje náčrty a všimnúť si zvláštnosti, ktoré kresbou zachytili.

Štúdium Biblie

Potrebuješ: Biblia

Povedz

Úcta sa v rôznych krajinách vyjadruje rôzne. (Keby ste mali vo zbore niekoho, kto vie, ako sa úcta prejavuje v niektorých vzdialených krajinách, pozvite si ho do triedy.)

Napríklad:

Indonézia – Keď prechádzaš okolo nejakého človeka, tvoja hlava by mala nižšie ako jeho; nikdy sa nedotýkaj hlavy iného človeka, nikomu nepodávaj nič ľavou rukou (táto ruka slúži na očisťovanie)

Thajsko – Nikdy neobracaj svoje chodidlo proti inému človeku.

Japonsko – Skôr ako vstúpiš do nejakého domu, vyzuj sa.

Tongo – Čím objemnejšia osoba, tým väčšiu úctu si zaslúži.

Nový Zéland - Maori – Čím významnejšia osoba, tým vyššie na kopci je pochovaná. Kráľ a kráľovná majú byť pochovaní na vrchole kopca.

Porovnaj v diskusii tieto zvyky rôznych kultúr s tým, ako sa prejavuje úcta u nás.

Jednotliví žiaci nech nahlas prečítajú nasledujúce verše:

- 3 Moj 19,32
- Prísł 25,6

- Luk 14,10
- Rim 12,10
- 1 Sam 24,18

Pýtaj sa

- Ktoré základné pravidlá (podľa uvedených veršov) musíme dodržiavať, aby sme ako kresťanské spoločenstvo navzájom dobre vychádzali a druhým odovzdali posolstvo o Božej milosti? (starším preukazovať úctu, nevyvyšovať sa, uprednostňovať druhých, odplácať sa dobrým)

Prečítajme si ďalšie dva verše a potom všetko zhrnieme: Mat 7,2.12 (prečítajte ich nahlas)

Pamätajte si

Bez ohľadu na to, ako sa iní ľudia správajú k nám, my im máme preukazovať úctu a rešpekt.

3. Aplikácia lekcie

Scenár (prečítaj žiakom)

Janko je hyperaktívne dieťa. V prvých rokoch školskej dochádzky mal vždy nejaký problém. Zdalo sa, že sa nedokáže sústrediť na vyučovanie. Stále vyrušoval ostatných žiakov. Už aj riaditeľ školy bol unavený z toho, že si ho musel v priemere 2-3krát do týždňa volať do riaditeľne. Teraz je Janko už starší, spokojnejší. Je z neho dobrý žiak a len málokedy sa ocitne v nejakom probléme. Riaditeľ však na ňom ešte stále „sedí“. Stále ho podozrieva, že má prsty v každej nezbednosti. Na chodbe ho napomína, ako keby bol stále malým nezbedným chlapcom. Janko sa nechce voči riaditeľovi správať neslušne a byť drzý. Ale či si naozaj zaslúži od riaditeľa takéto správanie?

Hodnotenie pomocou otázok

- V čom je Jankova situácia neférová?
- Čo by ste mu poradili?
- Keby ste boli v Jankovej situácii, ktorá myšlienka z dnešnej lekcie by vám mohla pomôcť?

(Pripomeň si citát z časti „Doplňujúce informácie pre učiteľa“ a parafrázuj ho žiakom do danej situácie.)

Pamätajte si

Bez ohľadu na to, ako sa iní ľudia správajú k nám, my im máme preukazovať úctu a rešpekt.

4. Ako to odovzdať ďalej

Kruh odovzdania

Potrebuješ: krepový papier (môže byť aj povrázok alebo bavlnka)

Budeš potrebovať pásik krepového papiera, asi 3-5 cm široký (alebo bavlnku či povrázok). Vyzvi žiakov, aby si sadli alebo sa postavili do kruhu. Jednému žiakovi dal rolku krepového papiera. Vyzvi ho, aby povedal, ako by v budúcom týždni rád vyjadril úctu. Keď to povie, ostatní nech povedia: „Nech ti Boh pomôže“. On drží koniec a rozbaľuje rolku ďalšiemu žiakovi. Ten tiež povie, ako by sa chcel správať k iným ľuďom. Ostatní opäť povedia: „Nech ti Boh pomôže“. Takto ide pásik ku všetkým žiakom. Keď pásik všetkých spojí, pomodlite sa nahlas túto modlitbu:

„Bože, vieme, že chceš, aby sme tvoje dary ponúkli aj iným. Vidíme, že keď iným preukážeme úctu, spája nás to do jednej veľkej rodiny práve tak, ako nás spája tento krepový papier do jedného kruhu. Pomôž nám, aby sme si každý deň navzájom preukazovali úctu a priateľstvo. Amen.“

Hodnotenie

Zatiaľ čo sú ešte všetci v kruhu, požiadaj žiakov, aby konkrétne povedali, ako chcú vyjadriť láskavosť a pekné správanie v nasledujúcom týždni (voči komu, kedy atď).

Záver

Ak túto lekciu neukončíš „kruhom odovzdania“, pomodli sa teraz, aby tebe aj všetkým žiakom Boh pomohol úctivo sa správať voči každému, pretože práve to zblízuje ľudí do jednej veľkej (Božej) rodiny.